

ENERGY

Key Data

Editie februari 2023

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50 – 1210 Brussel

Ondernemingsnr.: 0314.595.348

○ 0800 120 33 (gratis nummer)

○ FODEconomie

○ @fodeconomie

○ [linkedin.com/company/fod-economie](https://www.linkedin.com/company/fod-economie) (tweetalige pagina)

○ [instagram.com/spfeco](https://www.instagram.com/spfeco)

○ [youtube.com/user/FODEconomie](https://www.youtube.com/user/FODEconomie)

○ economie.fgov.be

Verantwoordelijke uitgever:

Séverine Waterbley

Voorzitter van het Directiecomité

Vooruitgangstraat 50 – 1210 Brussel

Internet versie

Inhoud

Inleidende pagina.....	4
1. Consumptie.....	6
1.1. Primaire energieconsumptie in 2021.....	6
1.2. Finale energieconsumptie in 2021.....	8
1.3. Opvolging Europese doelstellingen.....	16
2. Productie.....	20
2.1. Primaire energieproductie in 2021.....	20
2.2. Bruto-elektriciteitsproductie in 2021.....	22
2.3. Bruto-elektriciteitsproductie van hernieuwbareenergiebronnen in 2021.....	24
2.4. Geïnstalleerde elektrische capaciteit in 2021.....	28
3. Invoer.....	30
3.1. Netto-invoer van energie in 2021.....	30
3.2. Oorsprong van de invoer per primaire energiebron in 2021.....	32
3.3. Oorsprong van de invoer van elektriciteit in 2021.....	34
4. Prijzen.....	36
4.1. Aardgasprijs in 2021.....	36
4.2. Elektriciteitsprijs in 2021.....	37
4.3. Aardolieprijzen in 2021.....	38
4.4. Samenstelling aardolieprijzen in 2021.....	39

Inleidende pagina

Deze publicatie geeft een overzicht van de laatste beschikbare gegevens over de energiemarkt in België.

Definities

Primaire energieconsumptie meet de totale energievraag van een land. Het dekt het verbruik van de energiesector zelf, verliezen tijdens transformatie (bijvoorbeeld van gas naar elektriciteit) en distributie van energie, en het finaal verbruik door eindgebruikers. Het is inclusief de energie verbruikt voor niet-energetische doeleinden (bijvoorbeeld het verbruik van olieproducten voor de productie van plastic). Het is exclusief de energie geleverd aan internationale zeeschepen.

Finale energieconsumptie is het totale energieverbruik van eindgebruikers, zoals huishoudens, industrie en landbouw. Het is de energie die de deur van de eindconsument bereikt en sluit het energieverbruik uit in de energiesector zelf. Het is inclusief de energie verbruikt voor niet-energetische doeleinden. Het is exclusief de energie geleverd aan internationale luchtvaart.

Primaire energieproductie is elke extractie van energieproducten in een bruikbare vorm uit natuurlijke bronnen. Dit gebeurt hetzij wanneer natuurlijke bronnen worden geëxploiteerd (bijvoorbeeld in steenkoolmijnen, ruwe olievelden, waterkrachtcentrales, windmolenparken) of in de productie van biobrandstoffen.

Bruto-elektriciteitsproductie is de som van de elektrische energie die door alle generatoraggregaten in kwestie wordt geproduceerd (inclusief pompaccumulatie), gemeten aan de uitgang van de hoofdgeneratoren

Afkortingen

HEB: Hernieuwbare energiebronnen

EE: Energie-efficiëntie

Streefdoelen

HEB

Richtlijn 2018/2001 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare energiebronnen:

- Een bindend minimum aandeel van HEB van 13 % in het eindverbruik van energie vanaf 2021;
- Een bindende doelstelling van 32 % HEB in het eindverbruik van energie in 2030 voor de Europese Unie, met een Belgisch streefdoel van 17,5 % HEB in het eindverbruik van energie;
- Een bindende doelstelling van 14 % HEB in het eindverbruik van energie in het vervoer in 2030.

EE

Richtlijn 2018/2002 tot wijziging van richtlijn 2012/27/EU over energie-efficiëntie: een indicatief streefdoel in 2030 van 42,7 Mtoe primaire energieconsumptie en 35,2 Mtoe finale energieconsumptie.

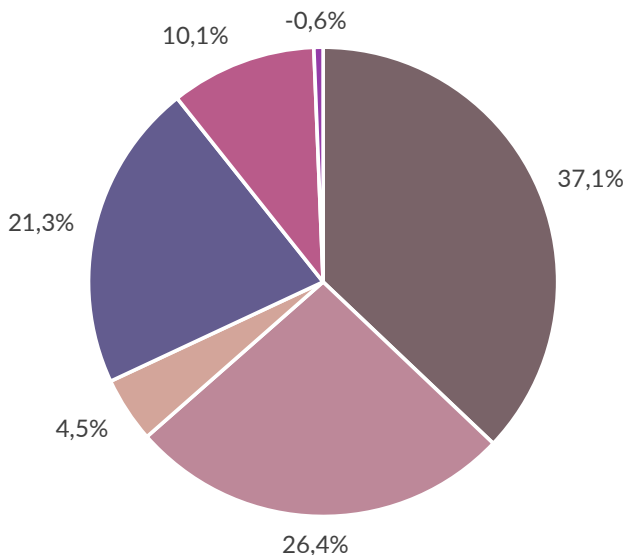
1. Consumptie

1.1. Primaire energieconsumptie in 2021

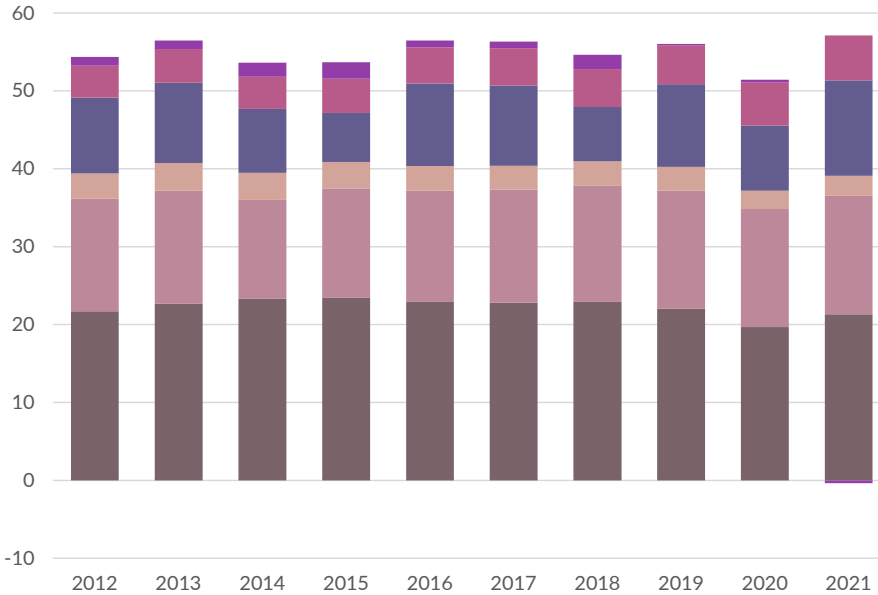
1.1.1. Per energiebron

Energiebron		Mtoe	TJ
Aardolie en aardolieproducten		21,3	892.532
Aardgas		15,2	636.248
Vaste fossiele brandstoffen		2,6	108.745
Nucleaire energie		12,2	511.753
Hernieuwbare energie en afval		5,8	242.180
Andere*		-0,4	-15.093
Totaal		56,8	2.376.364

* Andere omvat de netto-import van elektriciteit en warmte, alsook de recuperatiewarmte uit chemische processen.

Verloop in Mtoe

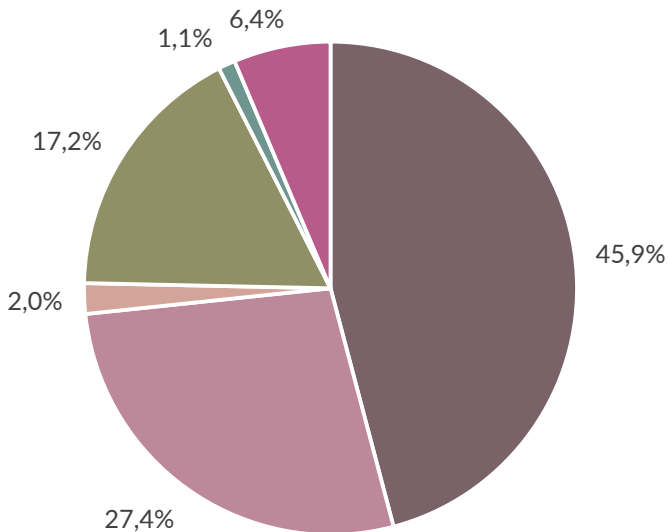

In 2021 bedroeg de totale primaire energieconsumptie 56,8 Mtoe. Dat is een stijging van 10,4 % ten opzichte van 2020. Dat is het hoogste niveau van de primaire energieconsumptie sinds 2010. Dat is hoofdzakelijk het gevolg van een lange, aanslepende winterperiode en een sterke stijging in het verbruik van nucleaire energie door een uitzonderlijk hoge beschikbaarheid van de nucleaire installaties. Het aandeel hernieuwbare energie en afval in de primaire energieconsumptie stijgt naar 10,2 % in 2021 tegenover 7,5 % in 2012. Een negatieve netto-import van elektriciteit sinds 2019 doet de energiebron "Andere" dalen, en in 2021 zelfs negatief worden, ten opzichte van de voorgaande jaren waarin de netto-import van elektriciteit positief was.

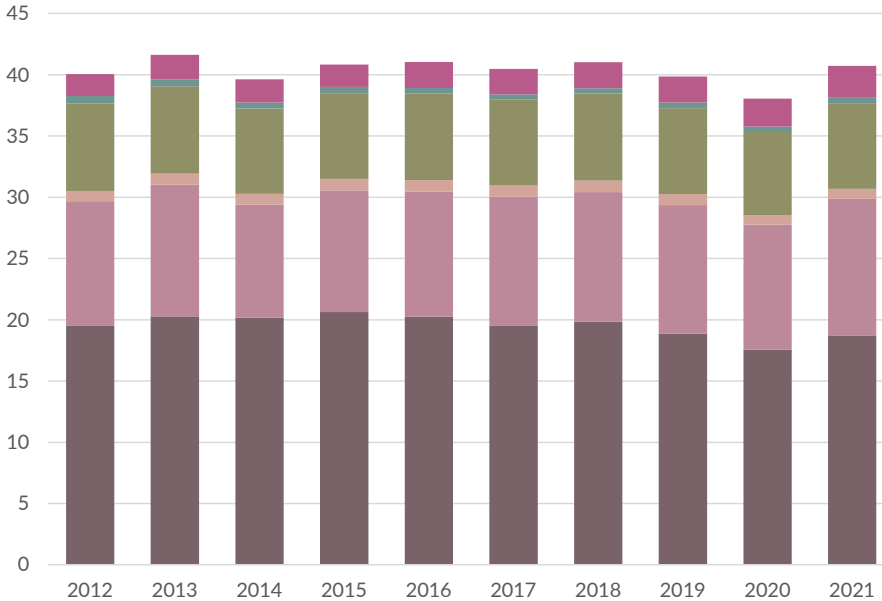
1.2. Finale energieconsumptie in 2021

1.2.1. Per energiebron

Energiebron		Mtoe	TJ
Aardolieproducten		18,7	782.150
Aardgas		11,2	467.888
Vaste fossiele brandstoffen		0,8	34.128
Elektriciteit		7,0	292.904
Warmte		0,5	19.090
Hernieuwbare energie en afval		2,6	108.405
Totaal		40,7	1.704.564

Verloop in Mtoe

Tussen 2012 en 2021, varieert de finale energieconsumptie tussen 38,0 en 41,6 Mtoe. Er is een sterke afhankelijkheid van de weersomstandigheden. Jaren met een strengere winter, zoals 2013 en 2021, vertonen inderdaad een hoger finaal verbruik van de verwarmingsbrandstoffen. Die impact is hoofdzakelijk zichtbaar in het aardgasverbruik, waarbij voor het jaar 2021 een recordverbruik werd geregistreerd. De sterke daling van het verbruik die wordt waargenomen in 2020 is in de eerste plaats het resultaat van een warme winter maar ook van de getroffen maatregelen in de strijd tegen het coronavirus. In de finale energieconsumptie werden de aardolieproducten het zwaarst getroffen door die maatregelen. In 2021 herstelt het verbruik van de aardolieproducten zich grotendeels.

De aandelen van de diverse energiebronnen in het finale energieverbruik zijn de laatste jaren vrij constant. Het gemiddeld aandeel over de laatste 10 jaar bedraagt:

- voor aardolieproducten 48 %,
- voor aardgas 26 %,
- voor elektriciteit 17 %,
- voor hernieuwbare energie en afval 5 %,
- voor vaste fossiele brandstoffen 2 %, en
- voor warmte 1 %.

Sinds 2012 is het aandeel hernieuwbare energie en afval in de finale energieconsumptie gestegen van 4,5 % tot 6,4 %. Dat aandeel omvat niet het eindverbruik van groene stroom.

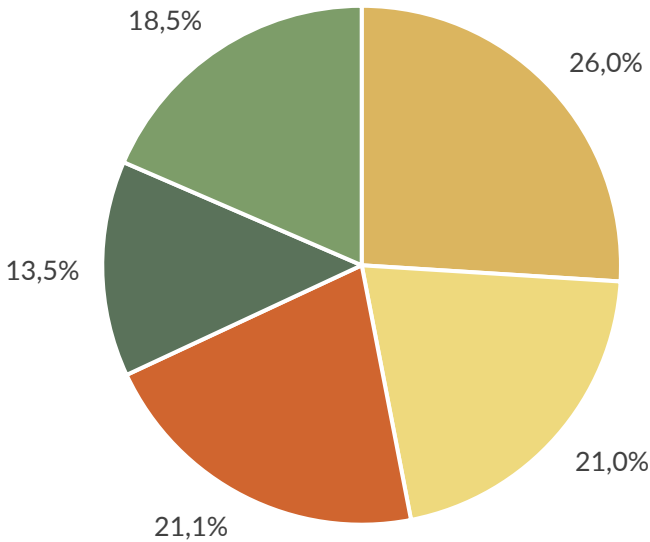
Het aandeel van het verbruik van aardolieproducten in de totale finale energieconsumptie daalt licht maar blijft zeer dominant (45,9 % in 2021). Dat verbruik kan opgesplitst worden naar energetisch verbruik (66,3 %) en niet-energetisch verbruik (33,7 %) in 2021. Binnen het energetisch verbruik van de aardolieproducten kent de transportsector in 2021 een aandeel van 60,6 %. Dat is ongeveer een 3 procentpunt hoger dan in 2020, waar een zeer laag verbruik werd geregistreerd vanwege de maatregelen in strijd tegen het coronavirus.

Aardgas staat in voor 27,4 % van de finale energieconsumptie in 2021. 90,8 % van die aardgasconsumptie wordt aangewend voor energetische doeleinden, waarvan 35,5 % in de huishoudelijke sector.

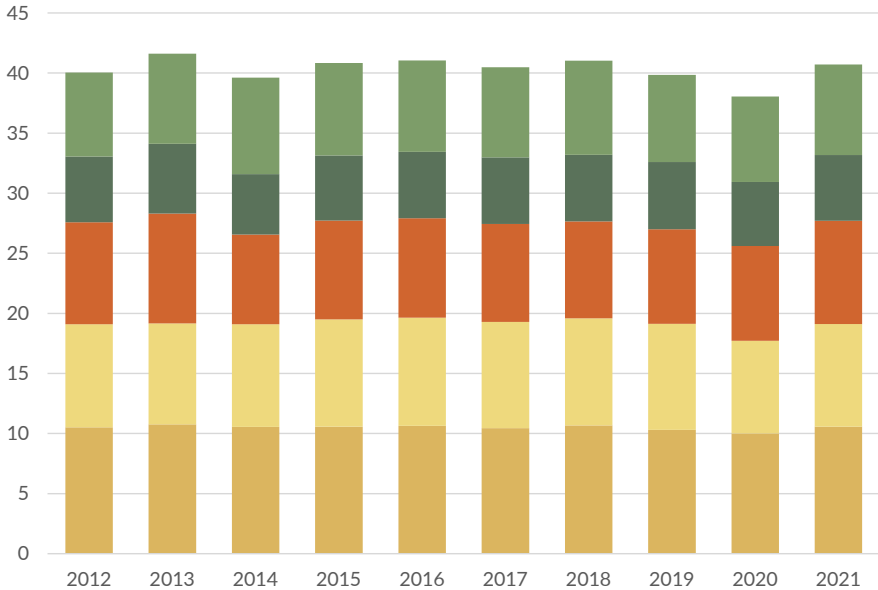

1.2.2. Per sector

Sector		Mtoe	TJ
Industrie		10,6	443.116
Transport		8,5	357.191
Huishoudelijk		8,6	359.626
Diensten en gelijkgesteld		5,5	229.316
Niet-energetisch verbruik		7,5	315.315
Totaal		40,7	1.704.564

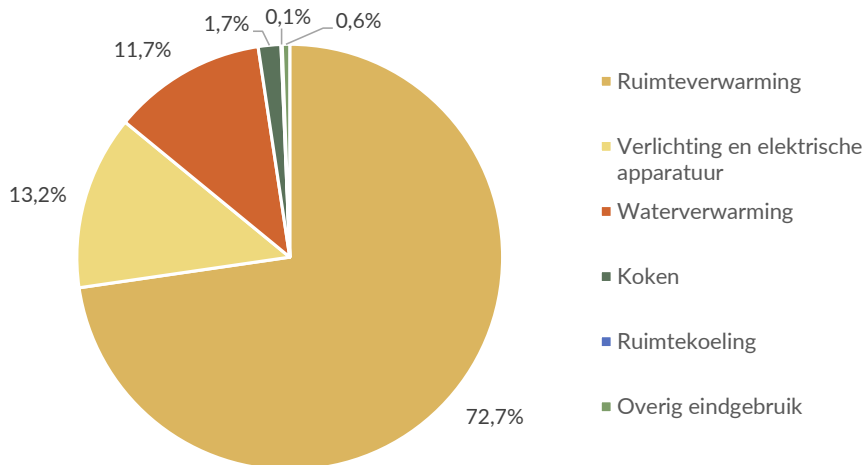
Verloop in Mtoe

De sectorale verdeling van de finale energieconsumptie is vrij constant doorheen de jaren. Het jaar 2020 is een uitzondering hierop vanwege de grote impact van de getroffen maatregelen tegen het coronavirus op de transportsector. In 2020 is het verbruik in de transportsector gedaald met 15,8 % ten opzichte van 2019. In 2021 heeft dat verbruik zich grotendeels hersteld.

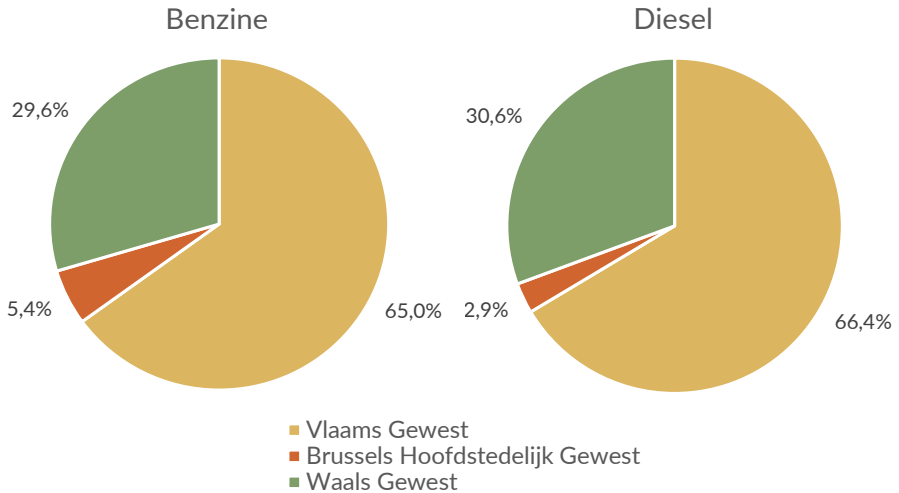
In 2021 werd het verbruik in de industrie voornamelijk ingevuld door aardgas (38,6 %), elektriciteit (31,1 %) en aardolieproducten (13,8 %). Ook in de huishoudelijke sector zijn dat de belangrijkste energiebronnen (respectievelijk 41,9 %, 19,3 % en 28,5 %). Het verbruik in de transportsector wordt zoals verwacht gedomineerd door aardolieproducten (88,0 %). Het resterende deel is afkomstig van biobrandstoffen (bio-ethanol en biodiesel), elektriciteit (voornamelijk gebruikt in het spoorwegvervoer) en een zeer kleine hoeveelheid aardgas. Ook het niet-energetisch verbruik wordt gedomineerd door aardolieproducten (83,6 %). Aardgas (13,6 %) en vaste fossiele brandstoffen (2,8 %) vullen dat verbruik verder in.

1.2.3. Energieconsumptie in huishoudens per type eindgebruik in 2020

In 2020 werd 72,7 % van de energie verbruikt in huishoudens gebruikt voor ruimteverwarming. Aardgas (44,1 %) en aardolieproducten (41,5 %) namen het grootste aandeel in het verbruik voor verwarming voor hun rekening. Het aandeel van de aardolieproducten is iets hoger dan voorheen wegens het hoge aantal bestellingen van mazout door huishoudens ten gevolge van de zeer lage prijzen in het voorjaar van 2020 (tankeffect). Het aandeel van ruimteverwarming in de totale energieconsumptie van huishoudens varieert afhankelijk van de weersomstandigheden tussen 70 % en 77 % sinds 2010. Het overige verbruik van energie in huishoudens gaat naar verlichting en elektrische apparatuur (13,2 %), waterverwarming (11,7 %) en koken (1,7 %). Gezien België een gematigd klimaat kent, is het gebruik van energie voor ruimtekoeling erg laag (0,1 %).

1.2.4. Regionale verdeling van motorbrandstofverkoop in 2021

Bevragingen bij publieke en private pompstations maken het mogelijk om de hoeveelheden verkochte motorbrandstoffen in België te verdelen over de 3 gewesten.

Het merendeel van de motorbrandstoffen wordt verkocht in het Vlaams Gewest:

- 65,0 % of 1,7 miljoen m³ benzine,
- 66,4 % of 4,8 miljoen m³ diesel.

Gevolgd door het Waals Gewest met:

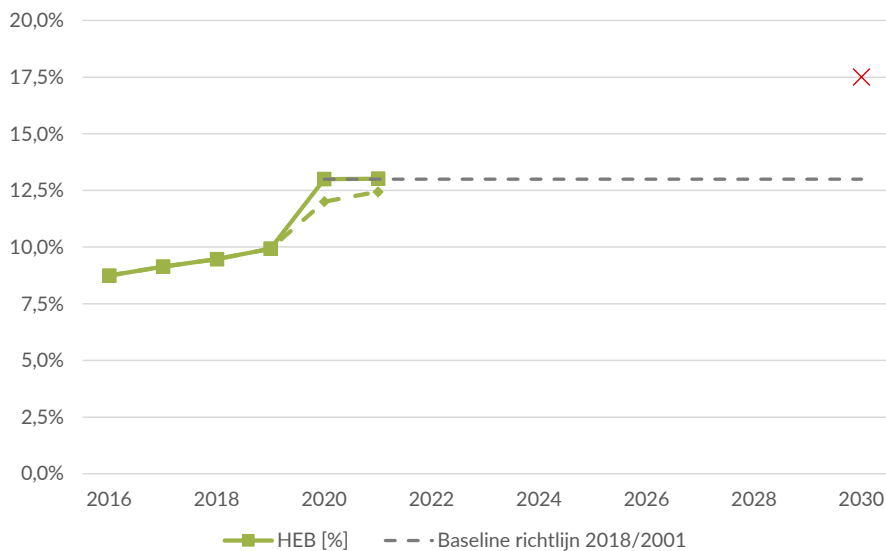
- 29,6 % of 0,8 miljoen m³ benzine,
- 30,6 % of 2,2 miljoen m³ diesel.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest sluit de ranglijst af met:

- 5,4 % of 0,1 miljoen m³ benzine,
- 2,9 % of 0,2 miljoen m³ diesel.

1.3. Opvolging Europese doelstellingen

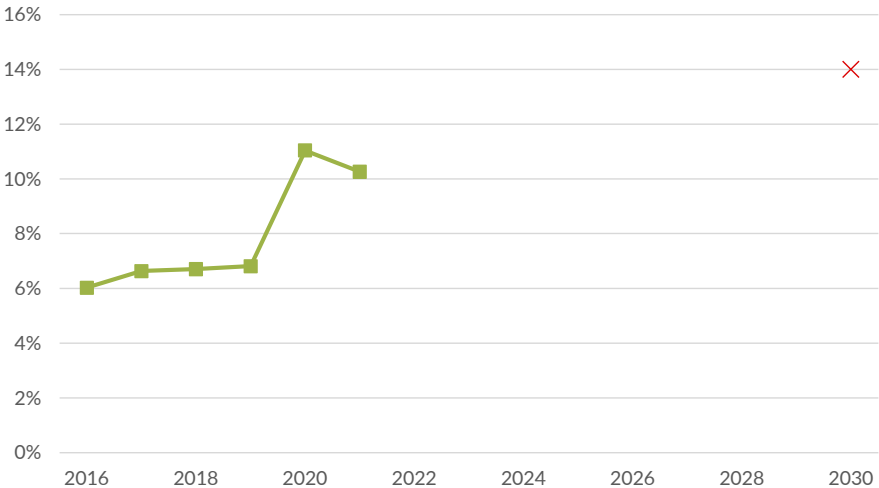
1.3.1. Aandeel hernieuwbare energiebronnen (HEB) in de finale energieconsumptie

Het bepalen van het aandeel HEB tot en met 2020 gebeurt volgens de berekeningsregels opgelegd door de richtlijn 2009/28. Vanaf 2021 gebeurt dit volgens de berekeningsregels opgelegd in de richtlijn 2018/2001.

In 2021 bedroeg het aandeel van hernieuwbare energie in de finale energieconsumptie 12,44 % (groene stippellijn). Dat is onder de minimumwaarde of baseline van 13 % zoals gedefinieerd in de richtlijn 2018/2001. Om dat tekort op te halen, werd er net zoals in 2020, beroep gedaan op aankopen van hoeveelheden energie uit hernieuwbare bronnen uit andere lidstaten. Die aankopen brengen het aandeel hernieuwbare energie in de finale energieconsumptie op 13,01 % (volle lijn).

1.3.2. Aandeel hernieuwbare energiebronnen in de finale energieconsumptie in transport

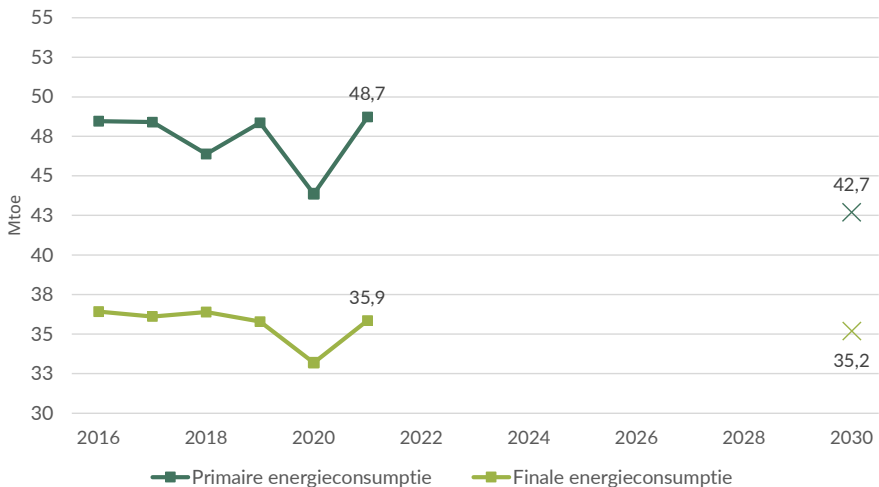

Het bepalen van het aandeel HEB in transport tot en met 2020 gebeurt volgens de berekeningsregels opgelegd door de richtlijn 2009/28. Vanaf 2021 gebeurt dit volgens de berekeningsregels opgelegd in de richtlijn 2018/2001, waarin ook het streefcijfer van 14 % in 2030 werd vastgelegd.

In 2021 bedroeg het aandeel hernieuwbare energie in de finale energieconsumptie in transport 10,26 %; een daling van 0,77 procentpunt tegenover 2020, het gevolg van een wijziging van de opgelegde berekeningsregels.

De hernieuwbare energie in transport is voornamelijk afkomstig van de bijgemengde biobrandstoffen in de motorbrandstoffen (benzine en diesel). Daarnaast wordt een beperkt deel van hernieuwbare elektriciteit gebruikt in transport (hoofdzakelijk spoorwegvervoer).

1.3.3. Opvolging van de indicatieve energie-efficiëntie doelstellingen

Richtlijn 2012/27/EU over energie-efficiëntie gewijzigd door richtlijn 2018/2002 heeft ertoe geleid dat België een indicatief streefdoel heeft van 42,7 Mtoe primaire energieconsumptie en 35,2 Mtoe finale energieconsumptie in 2030.

In de Energie-efficiëntie richtlijn 2012/27/EU gewijzigd door richtlijn 2018/2002 wordt primaire energieconsumptie gedefinieerd als het bruto binnenlands verbruik (dat internationale luchtvaart bevat, maar niet de internationale zeeschepen) waarvan het niet-energetisch verbruik wordt afgetrokken. Evenzo omvat de finale energieconsumptie de internationale luchtvaart maar niet het niet-energetisch verbruik. Vanwege afwijkende definities (exclusie van het niet-energetisch verbruik in zowel de primaire als in de finale energieconsumptie, en het opnemen van de internationale luchtvaart in de finale energieconsumptie) wijken de gegevens in dit hoofdstuk af van de gegevens die in hoofdstukken 1.1 en 1.2 worden gepresenteerd.

De geobserveerde gemiddelde daling van de primaire energieconsumptie die minder merkbaar is in de finale energieconsumptie geeft aan dat de belangrijkste verbeteringen op vlak van efficiëntie gerealiseerd werden in de energiesector (productie van elektriciteit, aardolieraffinaderijen, kookovens, ...). De negatieve consumptiepiek in 2020 en het herstel in 2021 tonen duidelijk de impact aan van de maatregelen genomen in de strijd tegen het coronavirus in 2020.

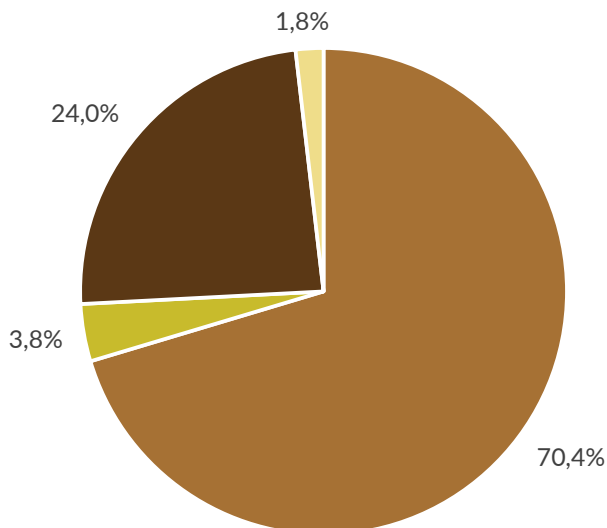
2. Productie

2.1. Primaire energieproductie in 2021

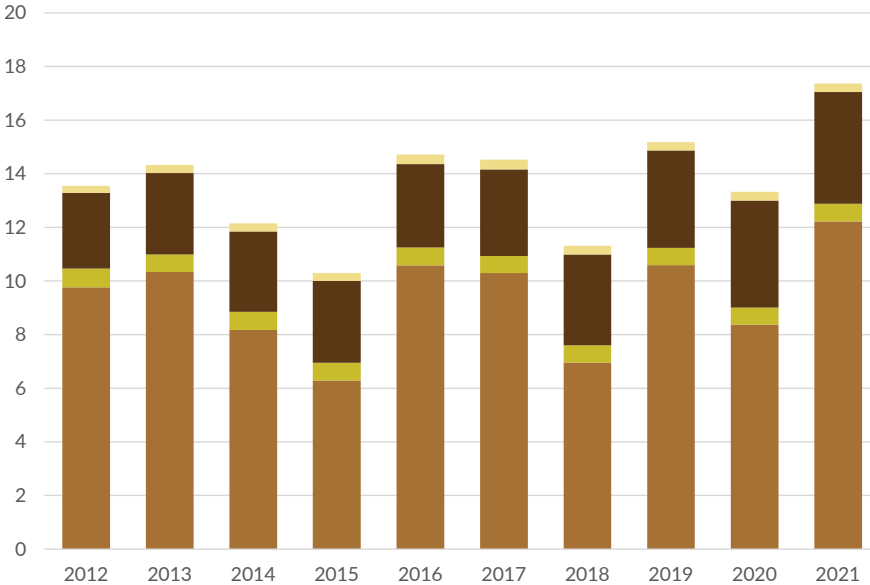
Energiebron		Mtoe	TJ
Nucleaire energie		12,2	511.753
Niet-hernieuwbaar afval		0,7	27.654
Hernieuwbare energie en biobrandstoffen*		4,2	174.396
Overige**		0,3	13.430
Totaal		17,4	727.232

* Hernieuwbare energie en biobrandstoffen omvatten niet-gepompte hydro, wind, zon, geothermie, vaste en vloeibare biomassa, biogas, hernieuwbaar afval en de omgevingswarmte gebruikt door warmtepompen.

** Overige omvat de recuperatie van warmte uit chemische processen en mijngas (gas uit steenkoolmijnen)

Verloop in Mtoe

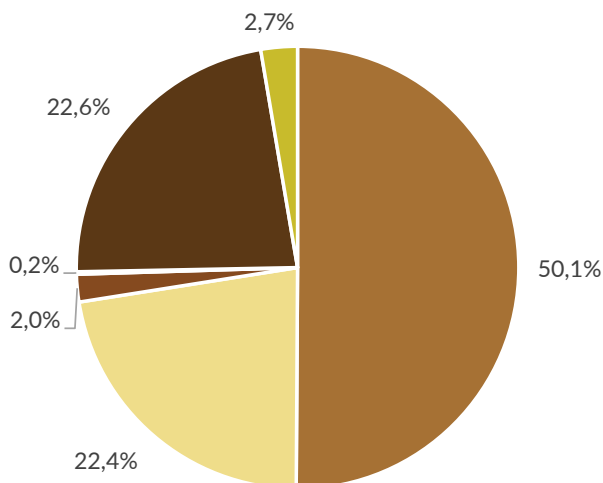

De primaire energieproductie van hernieuwbare energie en biobrandstof kent een stijging van 2,8 Mtoe in 2012 (aandeel van 20,8 %) tot 4,2 Mtoe in 2021 (aandeel van 24,0 %). Die stijging is voornamelijk het gevolg van nieuwe windmolenparken en zonnepanelen. Tussen 2020 en 2021 is de productie op basis van wind licht gedaald met 6,4 % door bijzonder lage windsnelheden. De productie op basis van zonne-energie is gestegen met 9,9 %. Nucleaire energieproductie is sterk gestegen met 46,0 % ten opzichte van 2020 door een uitzonderlijk hoge beschikbaarheid van de nucleaire installaties.

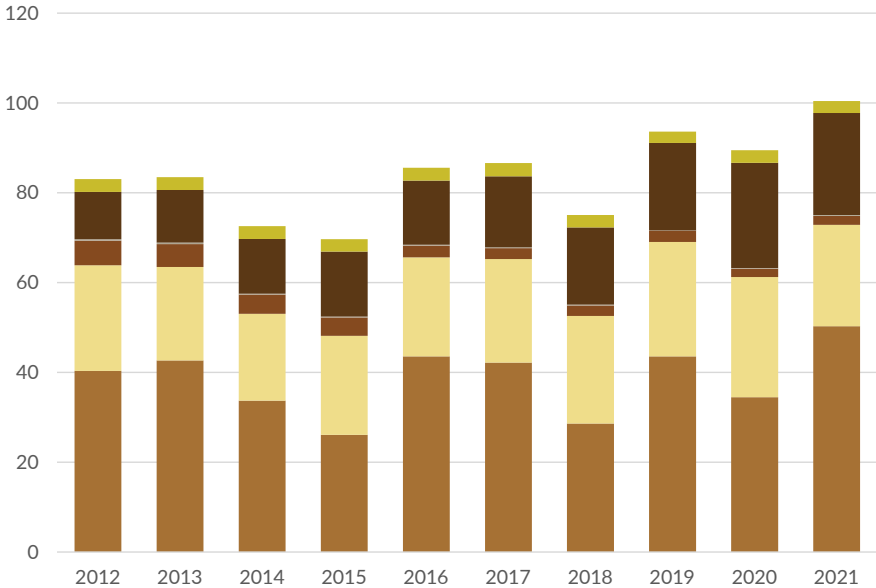
2.2. Bruto-elektriciteitsproductie in 2021

Elektriciteit		TWh
Nucleair		50,3
Aardgas		22,5
Vaste fossiele brandstoffen en siderurgische gassen		2,0
Aardolieproducten		0,2
Hernieuwbare energie		22,7
Andere bronnen		2,7
Totaal		100,5

*Andere bronnen omvatten gepompte hydro, recuperatiewarmte, niet-hernieuwbaar afval en andere.

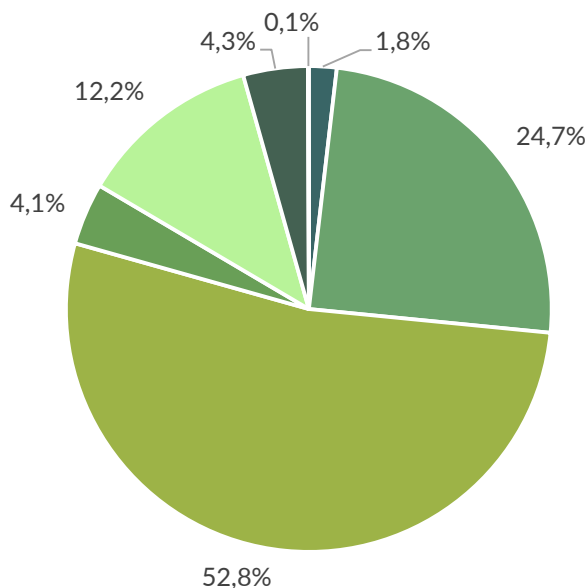
Verloop in TWh

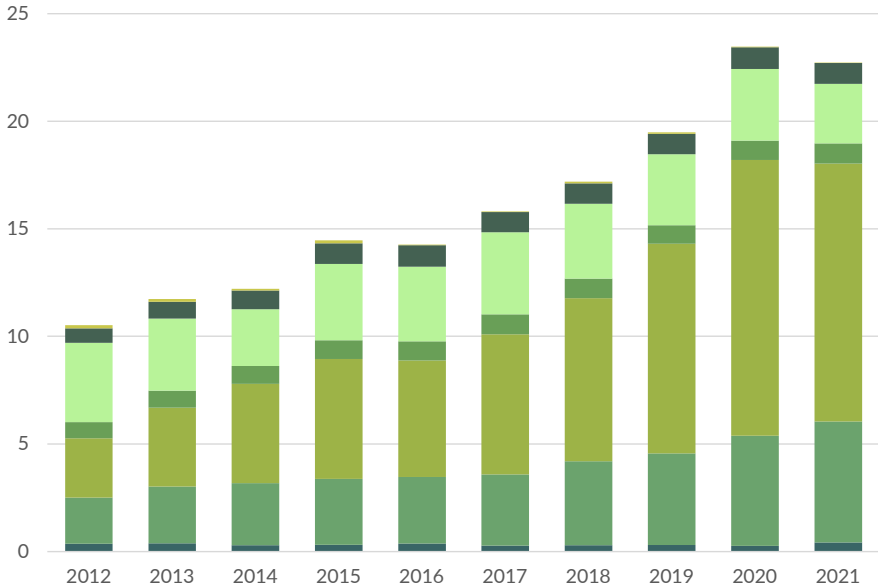
De bruto-elektriciteitsproductie in 2021 was 12,3 % hoger dan in 2020, voornamelijk ten gevolge van een hogere productie van de nucleaire installaties (+46,0 % of +15,9 TWh), maar ook door onbeschikbaarheid van productiecapaciteit in de buurlanden. Het jaar 2021 is het hoogste jaar ooit in termen van bruto-elektriciteitsproductie. In het laatste decennium is de grootste stijging te vinden bij de hernieuwbare energie, waar de productie met 116,0 % of 12,2 TWh steeg ten opzichte van 2012. Het gebruik van olieproducten en vaste fossiele brandstoffen is sterk afgenomen (respectievelijk -45,8 % en -62,9 % in de laatste 10 jaar) ten voordele van voornamelijk hernieuwbare energie. De laatste centrale die vaste fossiele brandstoffen stookte, is in 2016 gesloten. De resterende elektriciteitsproductie afkomstig van die groep brandstoffen is afkomstig van siderurgische gassen geproduceerd in de ijzer- en staalindustrie en enkele kleine multi-brandstof cogeneratiecentrales.

2.3. Bruto-elektriciteitsproductie van hernieuwbare energiebronnen in 2021

Elektriciteit		TWh
Niet-gepompte hydro		0,4
Zon		5,6
Wind		12,0
Hernieuwbare stedelijk afval		0,9
Vaste biomassa		2,8
Biogas		1,0
Vloeibare biomassa		0,0
Totaal		22,7

Verloop in TWh

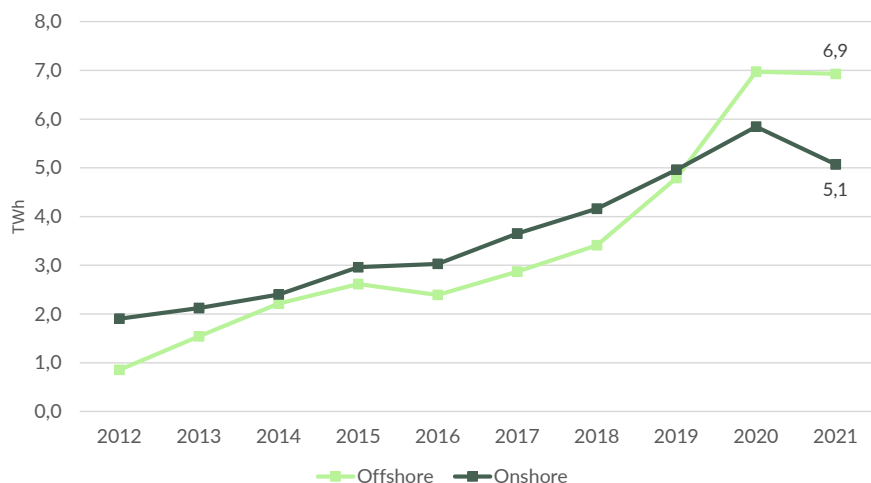

De productie van hernieuwbare elektriciteit is het afgelopen decennium sterk gegroeid. De productie van elektriciteit op basis van zonne-energie vertoont voor het vierde jaar op rij een sterke stijging (+9,9 %), na enkele jaren van stagnatie. De productie op basis van vaste biomassa is hersteld sinds de daling in 2014 en bereikte een hoogtepunt in 2017 met 3,8 TWh. Tussen 2020 en 2021 is de productie op basis van wind gedaald met 6,4 % ondanks bijkomende installaties van windmolenparken. Het jaar 2021 vertoonde uitzonderlijke lage windsnelheden wat resulteert in een dalende productie.

PRODUCTIE

Mede door de offshore windmolenparken is windenergie de belangrijkste bron van hernieuwbare elektriciteit. De offshore windmolenparken hebben in 2021 6,9 TWh elektriciteit geproduceerd en hebben zo ongeveer 1.975.000 huishoudens van stroom voorzien (ervan uitgaande dat een gemiddeld huishouden jaarlijks 3.500 kWh elektriciteit verbruikt).

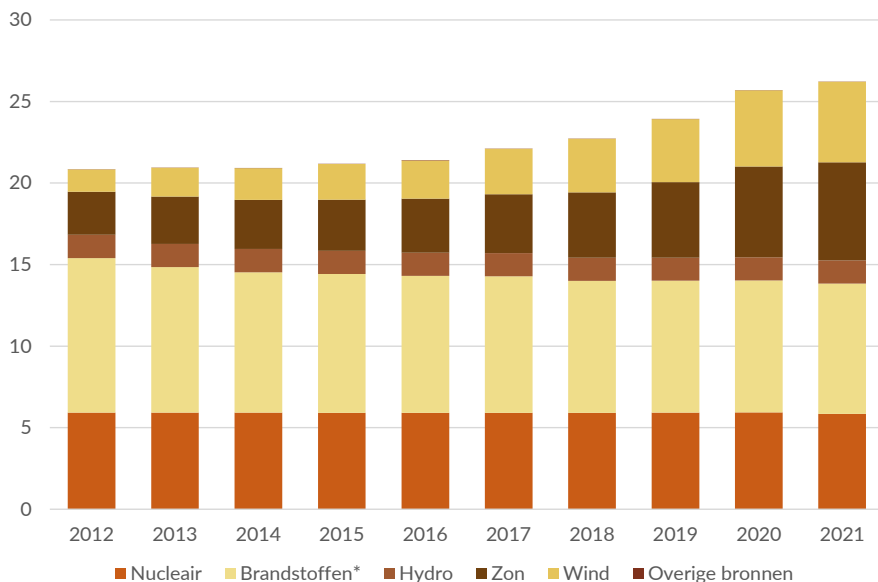
Verloop in TWh

2.4. Geïnstalleerde elektrische capaciteit in 2021

Verloop in GW

*Brandstoffen omvatten vaste fossiele brandstoffen, aardolieproducten, aardgas, hernieuwbare brandstoffen en afval (vaste, en vloeibare biomassa, biogas, hernieuwbaar en niet-hernieuwbaar afval).

De geïnstalleerde elektrische capaciteit in België steeg van 20,8 GW in 2012 naar 26,2 GW in 2021, een toename van 5,4 GW. Enerzijds is er een afname van 1,5 GW aan conventionele thermische installaties (brandstoffen). Anderzijds is er een opmerkelijke toename van de productiecapaciteit van hernieuwbare elektriciteit, voornamelijk zonne- en windenergie. De geïnstalleerde capaciteit van die twee hernieuwbare energiebronnen vertegenwoordigt 11,0 GW of 41,8 % van de totale geïnstalleerde elektrische capaciteit.

Zoals getoond in hoofdstuk 2.3 vertegenwoordigt offshore windenergie 57,7 % van de totale windproductie, hoewel ze qua geïnstalleerd vermogen slechts 45,7 % van de totale geïnstalleerde windcapaciteit vertegenwoordigt. Dat resulteert in een hogere capaciteitsfactor van de offshore windparken.

De eerste offshore wind energiezone in de Belgische Noordzee werd volledig volgebouwd. Het laatste windmolenpark in die eerste zone was volledig operationeel sinds eind december 2020. Het totaal geïnstalleerde vermogen op zee bedraagt 2.261,8 MW.

Een tweede zone voor offshore windenergie, de Prinses Elisabeth-zone, werd reeds gedefinieerd. De indienststelling van het eerste windmolenpark in die zone is voorzien in 2027-2028. In die tweede zone wordt een totaal geïnstalleerd vermogen tussen 3.150 en 3.500 MW beoogd.

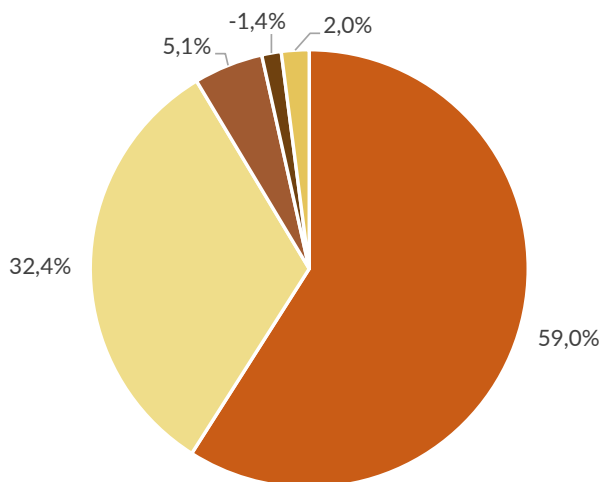
Als we de zonnecapaciteit nader bekijken, merken we dat ongeveer 64,0 % afkomstig is van kleine fotovoltaïsche zonnepanelen onder de 20 kW. Dat type installaties bevindt zich voornamelijk bij huishoudens, wat het belang ervan aantoont.

De toename van de totale geïnstalleerde elektrische capaciteit leidt niet noodzakelijkerwijs tot een toename van de elektriciteitsproductie, vooral als gevolg van het weersafhankelijke karakter van wind- en zonne-energie.

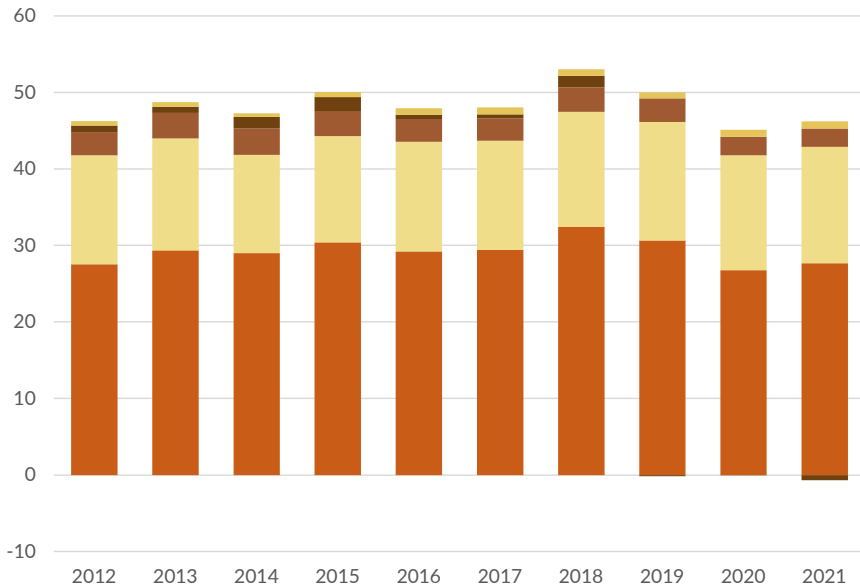
3. Invoer

3.1. Netto-invoer van energie in 2021

Netto-invoer		Mtoe	TJ
Aardolie en aardolieproducten		27,7	1.158.950
Aardgas		15,2	635.815
Vaste fossiele brandstoffen		2,4	100.509
Elektriciteit		-0,7	-28.355
Hernieuwbare brandstoffen en afval		1,0	40.130
Totaal		45,5	1.907.050

Verloop in Mtoe

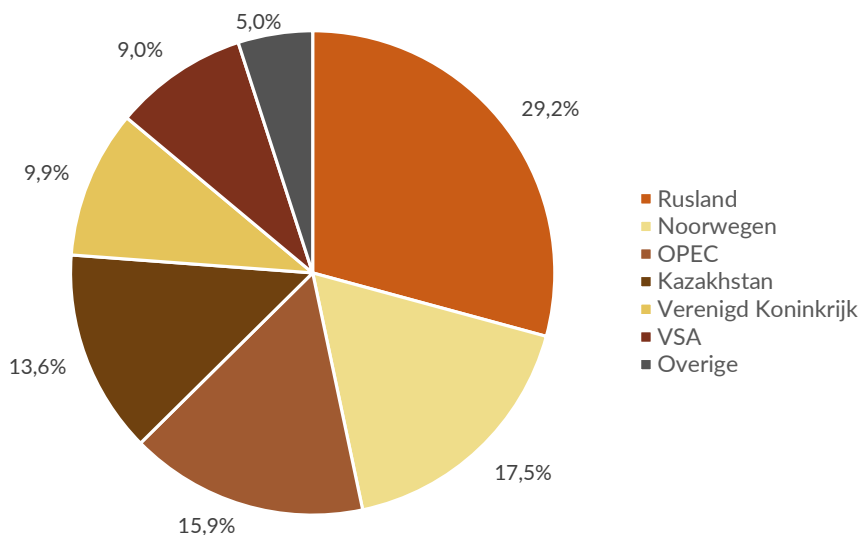

De uitbating van de natuurlijke bronnen van fossiele brandstoffen die in België voorkomen, is onvoldoende rendabel. De laatste kolenmijn werd gesloten in 1992. Er is enkel nog een kleine recuperatie van steenkool uit mijn-terills en een ontginning van mijngas voor de productie van elektriciteit en warmte. De afhankelijkheid van de invoer van fossiele brandstoffen om aan de binnenlandse vraag te voldoen is vervolgens zeer groot.

In 2021 bedroeg de energie-afhankelijkheid 70,8 %. De energie-afhankelijkheid wordt berekend als de netto-invoer gedeeld door de som van het bruto binnenlands verbruik en de leveringen aan de internationale zeeschepen. Diversificatie van de landen van import en strategische voorraden zijn de voornaamste middelen om de bevoorradingszekerheid te garanderen.

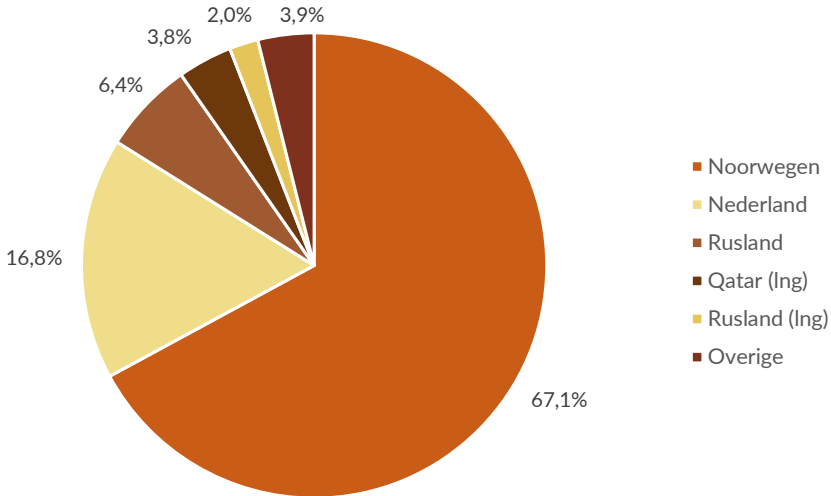
3.2. Oorsprong van de invoer per primaire energiebron in 2021

3.2.1. Oorsprong van de invoer van ruwe aardolie

In 2021 is bijna 30 % van de ingevoerde ruwe aardolie afkomstig van Rusland. Van de Organisatie van olie-exporterende landen (OPEC) zijn Saoedi-Arabië en Irak de landen met de hoogste invoer in België (respectievelijk 8,1 % en 4,2 %). Tot de "Overige" landen behoren Canada, Cuba, Frankrijk en Guyana.

3.2.2. Oorsprong van de invoer van het verbruikte aardgas

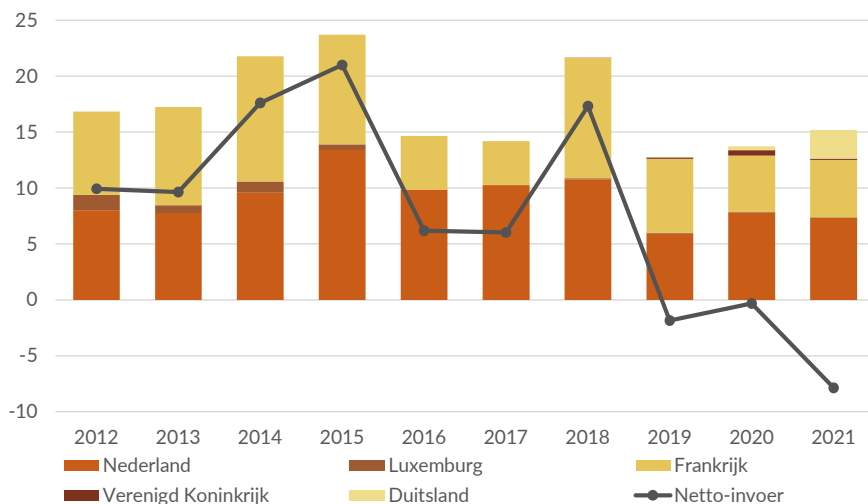
België bevindt zich op een internationaal kruispunt voor aardgas, met interconnectiepunten met verschillende landen, evenals de haven van Zeebrugge via welke vloeibaar aardgas (Ing) wordt ingevoerd. In 2021 ging 50 % van het gas dat België binnenkwam naar een buurland.

Vanwege de rapportageconventies van Eurostat aangaande internationale handel is de netto-invoer minder representatief vanwege de afwijkende inachtnahme van Ing. De netto-invoer van Ing omvat immers niet alleen Ing dat in België wordt verbruikt of opgeslagen, maar ook hervergast en opnieuw geëxporteerd Ing. Daarom werd ervoor gekozen om de oorsprong van het aardgas dat in België werd verbruikt of opgeslagen weer te geven in plaats van de netto-invoer.

In 2021 kwam 93,7 % van het in België verbruikte gas binnen via een pijpleiding. Hiervan is respectievelijk 67,1 %, 16,8 % en 6,4 % van het in België verbruikte gas afkomstig uit Noorwegen, Nederland en Rusland. Anderzijds kwam respectievelijk 3,8 % en 2,0 % van het in België verbruikte gas per schip aan vanuit Qatar en Rusland, in de vorm van Ing. De categorie "Overige" omvat het Verenigd Koninkrijk, Frankrijk (hervergast Ing), Denemarken, de Verenigde Staten, Algerije en Egypte.

3.3. Oorsprong van de invoer van elektriciteit in 2021

Verloop in TWh

Om aan de vraag naar elektriciteit te voldoen, kan België een beroep doen op de invoer uit de buurlanden. Er is een omgekeerd evenredige relatie met de elektriciteitsproductiecijfers, zoals gepresenteerd in hoofdstuk 2.2. Jaren met een lage productie (2014, 2015 en 2018 bijvoorbeeld) kennen een zeer hoge invoer van elektriciteit.

Eind 2020 werden de werkzaamheden aan de ALEGrO interconnector tussen België en Duitsland afgerond waardoor stroom tussen beide landen kan uitgewisseld worden. Sinds november 2020 is die interconnector beschikbaar voor commerciële activiteiten. Met ALEGrO (1.000 MW) bedroeg de maximale commerciële importcapaciteit vanaf 2020, 6.500 MW.

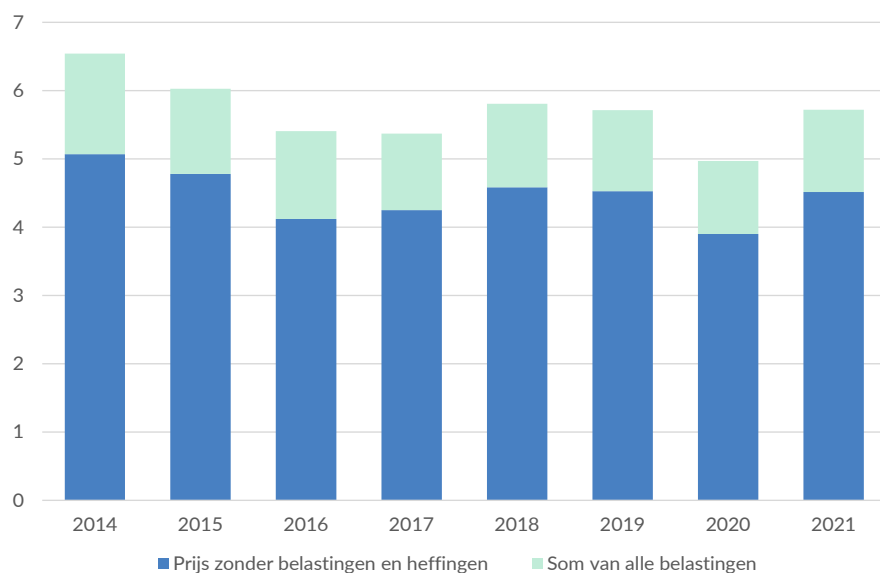
In 2021 was de netto-invoer van elektriciteit voor het derde jaar op rij negatief na vele jaren van een positieve netto-invoer. Dat wijst op een overschot van geproduceerde elektriciteit ten opzichte van de binnenlandse vraag. De netto-invoer was positief voor Nederland en Duitsland (respectievelijk 2,1 en 0,7 TWh). Met Frankrijk, Luxemburg en het Verenigd Koninkrijk, was de netto-invoer negatief (respectievelijk -2,6, -1,1 en -7,0 TWh). Dat resulteert in een netto-uitvoer van 7,9 TWh in 2021. De hoge uitvoer naar het Verenigd Koninkrijk wordt voornamelijk gedreven door de hogere prijs op de piekmomenten in het Verenigd Koninkrijk ten opzichte van het vasteland. Door een lage beschikbaarheid van de Franse nucleaire installaties, wordt een hogere uitvoer naar Frankrijk waargenomen.

4. Prijzen

4.1. Aardgasprijs in 2021

Verloop in eurocent/kWh

Consumptieblok D2 (20 tot 200 GJ/jaar)

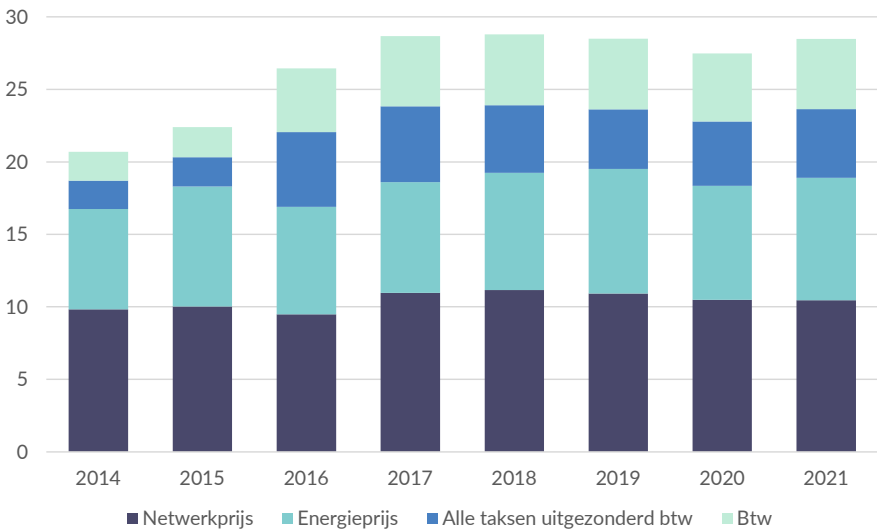

Een gemiddeld Belgisch gezin betaalde in 2021 voor zijn aardgas 5,7 eurocent/kWh, 15 % meer dan in 2020. De prijs zonder belastingen en heffingen omvat de energie-, leverings- en netwerkkosten en vertegenwoordigt 78,9 % van de totale prijs. Het aandeel van btw en andere belastingen is 21,1 %. Vanaf de tweede helft van 2021 verhogen de groothandelsprijzen, wat langzaamaan ook gereflecteerd wordt in de prijs die een huishouden betaalt. De stijging van de gemiddelde betaalde prijs wordt gedempt door de uitbreiding van het sociaal tarief vanaf februari 2021.

4.2. Elektriciteitsprijs in 2021

Verloop in eurocent/kWh

Consumptieblok DC (2.500 tot 5.000 kWh/jaar)

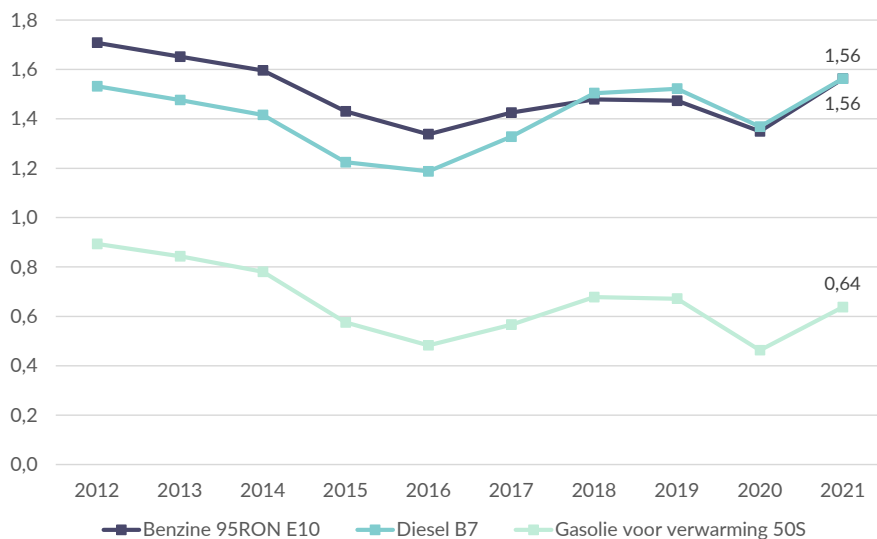

Een gemiddeld Belgisch huishouden betaalde in 2021 voor zijn elektriciteit 28,5 eurocent/kWh, 3,7 % meer dan in 2020. De energiekosten vertegenwoordigden 29,6 % van de totale elektriciteitsrekening in 2021. De netwerktarieven zijn stabiel en vertegenwoordigen 36,7 %. Het aandeel van de belastingen is gestegen tot 33,6 % van de totale factuur.

Gedreven door een stijgende groothandelsprijs van aardgas, stijgt ook de groothandelsprijs van elektriciteit. Dat weerspiegelt zich vanaf het tweede semester van 2021 in een stijgende prijs die een huishouden betaalt. De stijging van de gemiddelde betaalde prijs wordt gedempt door de uitbreiding van het sociaal tarief vanaf februari 2021.

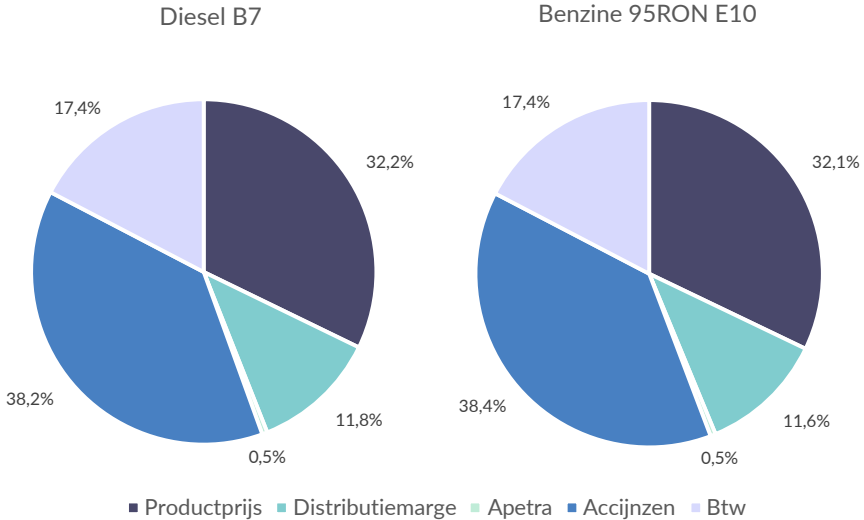
4.3. Aardolieprijzen in 2021

Verloop in euro/liter

Na een forse daling van de gemiddelde jaarlijkse maxumprijzen in 2020, hebben de prijzen zich gedurende 2021 hersteld en bevinden zich terug op het niveau pre-corona. Mede door een wijziging in het toegepaste fiscale beleid voor motorbrandstoffen wordt voor het eerst in 2018 een hogere gemiddelde jaarlijkse dieselprijs waargenomen in vergelijking met de gemiddelde jaarlijkse benzineprijs. De forse daling die in 2020 werd opgetekend, is het gevolg van de prijsdaling op de internationale markten ten gevolge van de coronacrisis.

4.4. Samenstelling aardolieprijzen in 2021

De samenstelling van de maximumprijs van diesel B7 en benzine 95RON E10 is zeer gelijkaardig. De productprijs bedraagt rond de 32 % van de totale prijs. Dat wordt aangevuld met de distributiemarge, rond de 11,5 tot 12 %. Die parameter dekt de distributiekosten en de logistieke kosten om het product tot bij de eindgebruiker te brengen. Hierbij wordt de Apetra bijdrage toegevoegd, goed voor een aandeel van 0,5 % van de totale prijs. Apetra is de maatschappij dat verantwoordelijk is voor het aanhouden van de strategische voorraden van ruwe aardolie en aardolieproducten. Uiteindelijk worden de wettelijke lasten en belastingen toegevoegd, onder de vorm van accijnzen (38 %) en tenslotte btw (17,4 %).

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50
1210 Brussel
Ondernemingsnr.: 0314.595.348
<https://economie.fgov.be>